

Najvyšší súd

Slovenskej republiky

7 Cdo 33/2011

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **J. G.**, bývajúceho v S., zastúpeného JUDr. E. B., advokátkou v B., proti odporkyňi **Slovenskej pošte a. s.**, so sídlom v B., zastúpenej Mgr. M. V., advokátom v B., **o náhradu za stratu na zárobku**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15 C 178/2004, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. augusta 2010 sp. zn. 7 Co 120/2010, 7 Co 121/2010, takto

r o z h o d o l:

Dovolanie **o d m i e t a.**

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 23. júna 2009 č. k. 15 C 178/2004 – 196 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu za stratu na zárobku od 1. 11. 1996 do 31. 12. 1996 vo výške 164, 61 € mesačne, od 1. 1. 1997 do 31. 12. 1997 vo výške 259, 97 € mesačne, od 1. 1. 1998 do 31. 12. 1998 vo výške 410, 94 € mesačne, od 1. 1. 1999 do 31. 12. 1999 vo výške 486, 79 € mesačne, od 1. 1. 2000 do 31. 12. 2000 vo výške 533, 46 € mesačne, od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2001 vo výške 574, 88 € mesačne, od 1. 1. 2002 do 31. 12. 2002 vo výške 561, 77 € mesačne, od 1. 1. 2003 do 31. 12. 2003 vo výške 639, 41 € mesačne, vždy do pätnásteho dňa v mesiaci, splatnú náhradu za stratu na zárobku za dobu od 1. 11. 1996 do 31. 12. 2003 vo výške 41 936, 07 € so 17, 6 % úrokom z omeškania ročne

z omeškania ročne zo sumy 561, 77 € od 16. 6. 2002 do zaplata, so 16, 5 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 561, 77 € od 16. 7. 2002 do zaplata, so 16, 5 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 561, 77 € od 16. 8. 2002 do zaplata, so 16, 5 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 561, 77 € od 16. 9. 2002 do zaplata, so 16, 5 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 561, 77 € od 16. 10. 2002 do zaplata, so 16 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 561, 77 € od 16. 11. 2002 do zaplata, s 13 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 561, 77 € od 16. 12. 2002 do zaplata, s 13 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 561, 77 od 16. 1. 2003 do zaplata. s 13 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 639, 41 € od 16. 2. 2003 do zaplata, s 13 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 639, 41 od 16. 3. 2003 do zaplata, s 13 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 639, 41 € od 16. 4. 2003 do zaplata, s 13 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 639, 41 € od 16. 5. 2003 do zaplata, s 13 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 639, 41 € od 16. 6. 2003 do zaplata, s 13 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 639, 41 € od 16. 7. 2003 do zaplata, s 13 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 639, 41 € od 16. 8. 2003 do zaplata, s 13 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 639, 41 € od 16. 9. 2003 do zaplata, s 12, 5 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 639, 41 € od 16. 10. 2003 do zaplata, s 12, 5 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 639, 41 € od 16. 11. 2003 do zaplata, s 12, 5 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 639, 41 € od 16. 12. 2003 do zaplata, s 12 % úrokom
z omeškania ročne zo sumy 639, 41 € od 16. 1. 2004 do zaplata do troch dní od
právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku, v časti úrokov z omeškania, návrh zamietol. Konanie v časti straty na
zárobku (úrazovej renty) od 1. 1. 2004 zastavil s tým, že po právoplatnosti konania v tejto
časti vec postúpi Sociálnej poisťovni, ústredie ul. 29. augusta č. 8 – 10, Bratislava na ďalšie
konanie. Odporcovi uložil povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy konania v sume
181, 03 € a na účet súdu súdny poplatok 1 677, 35 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
Uviedol, že nebolo v konaní sporné, že navrhovateľ mal následkom pracovného úrazu
(utrpeného 18. 9. 1985 pri plnení pracovných povinností u odporcu) v dôsledku zníženia
pracovnej schopnosti nižší zárobok. Tým mu vznikla škoda, spočívajúca v strate na
zárobku, ako majetková ujma, ktorú určil vo výške rozdielu medzi zárobkom navrhovateľa

pred vznikom škody následkom pracovného úrazu a po priznaní čiastočného invalidného dôchodku titulom pracovného úrazu. Náhradu za stratu na zárobku (pri aplikácii citovaných právnych predpisov) priznal v súlade s § 272 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení do 31. 12. 2003 , lebo od 1. 1. 2004 sa tento nárok mení na úrazovú rentu . Povinnosť výplaty plnení vyplývajúcej zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze prebrala od zamestnávateľa Sociálna poisťovňa , čím odporca nie je vo veci pasívne legitimovaný. Preto nemohol o nároku uplatnenom navrhovateľom za obdobie od 1. 1. 2004 ako už o úrazovej rente rozhodnúť , ale musel podľa § 104 ods. 1 O. s. p. konanie v tejto časti zastaviť (a postúpiť vec Sociálnej poisťovni). O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, o trovách konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a o súdnom poplatku podľa § 4 ods. 2 písm. d/ v spojení s § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporcu uznesením z 31. augusta 2010 sp. zn. 7 Co 120/2010 , 7 Co 121/2010 rozsudok súdu prvého stupňa vo vyhovujúcej časti vo veci samej, vo výroku o náhrade trov konania a vo výroku o súdnom poplatku (z uvedených dôvodov) zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie. Vo výroku, ktorým konanie v časti straty na zárobku (úrazovej renty) od 1. 1. 2004 zastavil a postúpil Sociálnej poisťovni rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa (o trovách štátu) zrušil. Uviedol, že rozhodovanie o nárokoch na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutých z pracovného úrazu do 31. 12. 2003 patrí do právomoci súdu. Po nadobudnutí účinnosti zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len zákon) jediným nárokom upraveným v Zákonníku práce z titulu pracovného úrazu zostala vecná škoda a ostatné nároky sú upravené uvedeným zákonom, pričom nároku na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti zodpovedá nárok na úrazovú rentu. Sociálnym poistením podľa tohto zákona je o. i. úrazové poistenie ako poistenie pre prípad poškodenia zdravia v dôsledku pracovného úrazu (§ 2 písm. c/ zákona) . Úrazová renta ako nárok uplatnený navrhovateľom v danom konaní (za obdobie od 1. 1. 2004) sa poskytuje ako úrazová renta z úrazového poistenia (§ 13 ods. 2 písm. b/ zákona) . V konaní vo veciach sociálneho poistenia v rozsahu upravenom zákonom rozhoduje o právach a povinnostiach účastníkov právnych vzťahov sociálneho poistenia

Sociálna poisťovňa (§ 172 ods. 2 zákona) , pričom na konanie sú vecne príslušné organizačné zložky Sociálnej poisťovne (§ 177 zákona). Ústredie Sociálnej poisťovne je vecne príslušné na rozhodovanie v prvom stupni o. i. o úrazovej rente (§ 179 ods. 1 písm. a/ bod 1. zákona) . Správne preto súd prvého stupňa poukázal aj na § 272 ods. 1, 2 a 3 zákona (o prebratí výplaty plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze Sociálnou poisťovňou od zamestnávateľa a o kvalifikovaní náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní čiastočnej invalidity vyplácanej k 31. 12. 2003 ako úrazovej renty od 1. 1. 2004) a odporca na § 272 ods. 9 a 11 zákona , z ktorých však nemožno vyvodit' záver, že spor o nároku na úrazovú rentu rozhoduje súd. Aj z týchto ustanovení totiž vyplýva, že súd rozhoduje o nároku na náhradu za stratu na zárobku , pričom táto náhrada , ak nárok na jej výplatu trval aj po 31. 12. 2003, sa od 1. 1. 2004 považuje za úrazovú rentu. Preto konanie o uplatnenom nároku od tohto dátumu obsahovo nespadá do právnych vzťahov , na prejednanie ktorých je daná právomoc súdu. Rovnako ani zákon neustanovuje právomoc súdu na prejednanie a rozhodnutie takýchto vecí, keď v konaní vo veciach sociálneho poistenia rozhoduje Sociálna poisťovňa. Nie je preto daná právomoc súdu na prejednanie a rozhodnutie predmetnej veci v tejto časti (§ 7 O. s. p.) a nedostatok právomoci predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, správne súd prvého stupňa konanie (v tejto časti) v súlade s § 104 ods. 1 O. s. p. zastavil.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým konanie (straty na zárobku – úrazovej renty od 1. 1. 2004) zastavil a vec postúpil Sociálnej poisťovni podal dovolanie navrhovateľ. Navrhol v tejto časti uznesenie odvolacieho súdu , ako aj rozsudok okresného súdu (v tejto časti) zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa. Namietal nesprávne právne posúdenie veci a odňatie mu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) postupom súdov nižších stupňov, ktoré konanie zastavili (v uvedenej časti) a vec postúpili orgánu, ktorý o predmetnej veci nerozhoduje a ani rozhodnúť nemôže. Poukázal pritom na ustanovenie § 272 ods. 9 a 11 zákona , v zmysle ktorého v konaniach o náhrade za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti , ktoré neboli právoplatne skončení do 31. júla 2006 , sa po tomto dni rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Nakoľko o jeho nároku nebolo právoplatne rozhodnuté do 31. júla 2006 , spor mal rozhodnúť súd. Tiež postupom odvolacieho súdu tým, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil na základe úplne iného právneho dôvodu . Súd prvého stupňa totiž konanie

v časti straty na zárobku – úrazovej renty od 1. 1. 2004 zastavil a vec postúpil Sociálnej poisťovni na ďalšie konanie z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie odporcu a odvolací súd potvrdil v tejto časti rozsudok s odôvodnením, že nie je daná právomoc súdu (na prejednanie a rozhodnutie veci v tejto časti).

Odporca sa k dovolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O. s. p.) . Bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa .

Dovolanie navrhovateľa smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, prípustnosť dovolania sa preto posudzuje podľa ustanovení § 239 O. s. p. a § 237 O. s. p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) alebo odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) . Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu , ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa , ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním je v danom prípade napadnutý potvrdzujúci výrok uznesenia odvolacieho súdu, ktorým bolo zastavené konanie a vec postúpená Sociálnej poisťovni, takéto rozhodnutie nevykazuje znaky niektorého z vyššie uvedených uznesení v zmysle § 239 ods. 1, 2 O. s. p. , proti ktorým je dovolanie prípustné. Preto prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia vyvodit' nemožno.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť vždy skúmať, či konanie pred odvolacím, resp. aj prvostupňovým súdom nie je postihnuté niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. , skúmal Najvyšší súd Slovenskej republiky , či nie je daná prípustnosť dovolania podľa tohto zákonného ustanovenia. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu súdu (rozsudku či uzneseniu) , ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ ustanovenia § 237 O. s. p. (t. j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdov, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom , prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným) . Navrhovateľ vady uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. nenamietal a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

Dovolateľ namietal , že konanie je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O. s. p. , lebo postupom odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa došlo k odňatiu mu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f O.s.p.) v dôsledku zastavenia konania a postúpenia veci (v napadnutej časti) Sociálnej poisťovni v rozpore s právnymi predpismi tiež postupom odvolacieho súdu, ktorý vec potvrdil z iného právneho dôvodu ako ju posúdil súd prvého stupňa .

Pod odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) treba rozumieť taký vadný procesný postup súdu, ktorým sa znemožní účastníkovi realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

V prejednávanej veci bol predmetom konania navrhovateľom uplatnený nárok na náhradu za stratu na zárobku pri uznaní čiastočnej invalidity od 1. 11. 1996 následkom pracovného úrazu (utrpeného u odporcu 18. 9. 1985), keď oba sudy nižších stupňov dospeli k zhodnému právnomu záveru, že tento nárok sa od 1. 1. 2004 mení na úrazovú rentu. Povinnosť výplaty preberá (od zamestnávateľa zodpovedného za škodu vzniknutú následkom pracovného úrazu) Sociálna poisťovňa.

So zreteľom na nejednotnosť rozhodovania súdov(v minulosti) v otázke, do právomoci ktorého orgánu patrí rozhodovanie o nárokoch vyplývajúcich z pracovného úrazu a choroby z povolania po prijatí zákona o sociálnom poistení (zákon č. 461/2003 Z. z.), najmä so zreteľom na jeho prechodné ustanovenia § 249 až 293 a tiež aj na jeho zrušujúce ustanovenie § 294 bod 27, prijali občianskoprávne a správne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na spoločnom zasadnutí stanovisko k niektorým otázkam právomoci súdu na rozhodovanie o odškodňovaní pracovných úrazov a chorôb z povolania (publikované pod č. Cpj 9/2006).

V občianskom súdnom konaní sudy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávnych , pracovných , rodinných , obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O. s. p.) . Iné veci prejednávajú a rozhodujú sudy v občianskom súdnom konaní , len ak to ustanovuje osobitný zákon (§ 7 ods. 3 O. s. p.) . Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu (§ 104 ods. 1 , druhá veta pred bodkočiarkou O. s. p.) .

Nároky zamestnanca vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania (pokiaľ boli medzi účastníkmi pracovnoprávneho vzťahu sporné) prejednávali a rozhodovali o nich sudy ako o spore, ktorý vyplýva z pracovného vzťahu (§ 7 ods. 1 O. s. p.) . Išlo o nároky na náhradu za stratu na zárobku alebo stratu na dôchodku (počas práceneschopnosti a po skončení práceneschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity) , za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia , účelne vynaložené náklady spojené s liečením a vecnú škodu (§ 198 ods. 1 písm. a/ až d/ Zákonníka práce č. 311/2001 v znení účinnom do 1. 1. 2004) .

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení však priniesol rozličné zmeny, ktoré vo svojej podstate zasiahli aj do právomoci súdu v týchto veciach. Z bodu 27 ustanovenia § 294 tohto zákona je zrejmé, že (okrem iného) bolo zrušené ustanovenie § 198 ods. 1 písm. a/ až c/ Zákonníka práce (zákona č. 311/2001 Z. z.) a tiež jeho ustanovenia § 199 až 213 , takže jediným nárokom upraveným v Zákonníku práce z titulu pracovného úrazu alebo choroby z povolania zostala len vecná škoda a ostatné nároky sú upravené v zákone, pričom nároku za stratu na zárobku alebo za stratu na dôchodku zodpovedajú nároky na úrazový príplatok (§ 85 a nasl. zákona) resp. nárok na úrazovú rentu (§ 88 a nasl. zákona), nároku na náhradu nákladov na výživu pozostalých (§ 204 ods. 1 písm. c/ Zákonníka práce v znení účinnom do 1. 1. 2004) zase zodpovedá nárok na pozostalostnú rentu (§ 92 a nasl. zákona).

Od účinnosti novej právnej úpravy t. j. od 1. 1. 2004 o uvedených nárokoch (ako aj o ďalších úrazových dávkach uvedených vo štvrtej hlave zákona) rozhoduje Sociálna poisťovňa , jej príslušnosť na prejednanie a rozhodovanie v týchto veciach jednoznačne vyplýva z ustanovenia § 177 zákona , podľa ktorého na konanie vo veciach sociálneho poistenia sú vecne príslušné organizačné zložky Sociálnej poisťovne . Ide o konanie vo veciach dávkových v zmysle ustanovenia § 172 ods. 3 písm. a/ zákona.

Právomoc Sociálnej poisťovne však nie je daná vo veciach nárokov na zvýšenie bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle zákona č. 437/2004 Z. z. , lebo z tejto osobitnej právnej úpravy vyplýva, že o týchto nárokoch rozhoduje súd (§ 5 ods. 5 citovaného zákona).

Právomoc Sociálnej poisťovne nie je daná ani na rozhodovanie o nárokoch na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity , na náhradu za stratu na dôchodku a na náhradu nákladov na výživu pozostalých , o ktorých treba rozhodnúť podľa predpisov účinných do 31. 12. 2003 (§ 272 ods. 5, 6 zákona), lebo o týchto nárokoch rozhodoval vždy súd, ako o spore z pracovného vzťahu (§ 7 ods. 1 O. s. p.).

V zmysle novej právnej úpravy sa o týchto nárokoch už nerozhoduje , resp. právna úprava ich už neoznačuje ako odškodniteľný nárok, namiesto nich prichádzajú do úvahy príslušné vyššie uvedené renty. Podmienky na priznanie príslušných rent sú iné v porovnaní s náhradami za stratu na zárobku a v konečnom dôsledku ani výška renty sa nerovná

príslušnej náhrade za stratu na zárobku . Za týchto okolností by názor, podľa ktorého príslušnosť súdu vo veciach nárokov na náhradu škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania uplatnených na súde do účinnosti zákona nie je daná , v konečnom dôsledku znamenal odmietnutie spravodlivosti (*denegatio iustitiae*) , čo je v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Na to, aby bolo možné takto začaté konanie na súde v zmysle § 103 v spojení s § 104 ods. 1 O. s. p. zastaviť a vec postúpiť Sociálnej poisťovni , muselo by byť v zákone ustanovené, že Sociálna poisťovňa rozhoduje nielen o nárokoch , ktoré vznikli podľa tohto zákona, t. j. ktoré vznikli od 1. 1. 2004 , ale aj o nárokoch, ktoré vznikli skôr, za podmienky , že o nich nebolo do nadobudnutia účinnosti zákona právoplatne rozhodnuté. Takéto ustanovenie sa však v zákone nenachádza. Taktiež by mohol súd postúpiť návrh, resp. celý spis Sociálnej poisťovni, ak by mu takúto povinnosť ukladalo prechodné ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku. Takéto ustanovenie sa však v O. s. p. nenachádza. V zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky môžu štátne orgány - teda aj súd, konať len na základe Ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ak preto žiaden zákon neustanovil, že o nárokoch , ktoré vznikli do 31. 12. 2003 (ak o nich nebolo právoplatne rozhodnuté) má konať Sociálna poisťovňa (čo by bola výnimka zo všeobecnej právomoci súdu v pracovnoprávných vzťahoch zakotvená v § 7 ods. 1 O. s. p. in fine) , musí konanie začaté na súde dokončiť súd.

Dôsledkom vyššie uvedených skutočností je ďalší záver spočívajúci v tom, že vo veciach nárokov na náhradu škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania uplatnených na súde (a teda aj vzniknutých) do 1. 1. 2004 je daná právomoc súdu. Z tejto právomoci je (po zohľadnení § 272 ods. 5 , 6 zákona) vyňatý nárok na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a nárok na náhradu nákladov na výživu pozostalých (u oboch nárokov) za obdobie po 31. 12. 2003, lebo tieto nároky sa od 1. 1. 2004 zo zákona považujú za úrazovú rentu (§ 272 ods. 3 zákona) , o ktorých v súlade s § 172 ods. 2, 3 písm. a/ zákona rozhoduje Sociálna poisťovňa.

Vychádzajúc zo záverov uvedeného stanoviska potom zastavením konania v časti náhrady za stratu na zárobku od 1. 1. 2004 a postúpením veci (v tejto časti) Sociálnej poisťovni nedošlo k odňatiu navrhovateľovi možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.),

pretože ide o nárok na úrazovú rentu, o ktorej rozhoduje Sociálna poisťovňa, nie súd (nie je daná právomoc súdu).

Rozhodnutie odvolacieho súdu (v napadnutej časti) nie je ani prekvapivým rozhodnutím, lebo súd prvého stupňa konanie (v uvedenej časti) zastavil s tým, že po právoplatnosti postúpi vec Sociálnej poisťovni poukazom na ustanovenie § 104 ods. 1 O. s. p. (podľa jeho druhej vety ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu, právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované), s ktorým právnym záverom sa odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom rozhodnutí v plnom rozsahu stotožnil. Ak by totiž súd prvého stupňa vychádzal z právneho záveru o nedostatku pasívnej legitímácie odporcu, tento nedostatok by viedol k zamietnutiu návrhu meritórnym rozhodnutím (nie zastaveniu konania ako následku existencie neodstrániteľnej podmienky konania - právomoci súdu).

Pokiaľ navrhovateľ namietal nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) teba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil neprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne) použil správny právny predpis alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné ale o taký prípad v prejednávanej veci nešlo.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O. s. p. a iné vady v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím

súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa v súlade s § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. , ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný, odmietol.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov tohto konania dovolací súd nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3: 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. októbra 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť :

Hrčková Marta

